

**Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΥΝ
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΩΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2022:
ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΠΤΟΝΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ**

*ΔΡ ΜΑΡΙΑ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΟΥ,
ΕΠΙΚΟΥΡΗ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ
ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ FREDERICK,
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ*

Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ (WHISTLEBLOWER) - Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΗΣ

- Ως μάρτυρας δημοσίου συμφέροντος χαρακτηρίζεται το άτομο το οποίο προβαίνει σε αποκαλύψεις και καταγγελίες δυσλειτουργιών που υποπίπτουν στην αντίληψη του στον χώρο εργασίας του , είτε αυτές αφορούν πράξεις διαφθοράς, παρανομίας και απάτης που συναντώνται στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, με την αυτόβουλη δημοσιοποίηση πληροφοριών που αποσκοπούν στην ευαισθητοποίηση να χαρακτηρίζεται ως soft whistleblowing και την οικειοθελή παροχή, εκτός του πλαισίου της ποινικής ή πειθαρχικής διαδικασίας, πληροφοριών σε ελεγκτικές υπηρεσίες ως hard whistleblowing

Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ (WHISTLEBLOWER) - Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΗΣ

- Σύγκρουση μεταξύ της υποχρέωσης πίστης προς τον εργοδότη ή της τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου και της ελευθερίας της έκφρασης στον εργασιακό χώρο, σε μια έκφανση της όμως η οποία δεν αποσκοπεί στην ιδιοτελή χρήση του δικαιώματος αλλά εκκινεί από μια ηθικολογική στάση του ατόμου, το οποίο χάριν του συμφέροντος της κοινωνίας δεν διστάζει να ασκήσει το δικαίωμα της αποκάλυψης των επιβλαβών για το κοινό καλό γεγονότων τα οποία πληροφορείται, υπό τον φόβο της επιβολής σε βάρος του εκδικητικών μέτρων από τον εργοδότη του.

Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ (WHISTLEBLOWER) - Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΗΣ

- Η ελευθερία της έκφρασης στον εργασιακό χώρο δεν είναι απεριόριστη. Το επαγγελματικό ή υπηρεσιακό απόρρητο περιορίζουν θεμιτά τον χώρο άσκησης του δικαιώματος και οριοθετούν περιοριστικά το δικαίωμα χωρίς να αναιρούν την ουσία του.
- **Όμως**, η προστασία της ελεύθερης έκφρασης του υπαλλήλου καθίσταται γράμμα κενό εάν η δυνατότητα του εργοδότη να προβαίνει σε αντεκδικητικές πράξεις κατά του καταγγέλλοντος υπαλλήλου είναι ανέλεγκτη.

Ο ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ (WHISTLEBLOWER) - Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΑΙΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΗΣ

- Εάν ο υπάλληλος, δημόσιος ή ιδιωτικός, προβεί σε αποκάλυψη των επιβλαβών ή πιθανώς επιβλαβών για το δημόσιο συμφέρον γεγονότων υπό την απειλή της βλάβης των ατομικών του συμφερόντων και της εργασιακής του θέσης ή υπηρεσιακής ανέλιξης, τότε η υποχρέωση του κράτους για την προστασία της ελευθερίας της έκφρασης, δεν εξαντλείται αποκλειστικά με την προστασία της αρνητικής έκφρασης του δικαιώματος με την αποχή από τα αντεκδικητικά μέτρα κατόπιν της διατύπωσης της άποψης, αλλά κυρίως με την νομοθετική εξειδίκευση των μέτρων που θα επιτρέψουν και θα προάγουν την ελεύθερη διατύπωση της καταγγελίας αυτής.

ΟΔΗΓΙΑ 1937/2019/ΕΕ :ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Η οδηγία επιχείρησε να καθιερώσει ένα ελάχιστο πρότυπο εγγυήσεων και προδιαγραφών για το whistleblowing. Διεύρυνε τον κύκλο των προσώπων που ορίζονται ως πληροφοριοδότες, εντάσσοντας σε αυτούς τόσο όσους βοηθούν κάποιον πληροφοριοδότη όσο και κάποιον που παρέχει εθελοντική εργασία κι όχι απαραίτητα αμειβόμενη. Η Οδηγία θέτει ένα αρκετά ευρύ πλαίσιο προστασίας σε περισσότερους από 10 καίριους τομείς της αγοράς, ενώ δεν παραλείπει να κάνει εκτενή αναφορά σε διάλους εσωτερικής – εξωτερικής αναφοράς (καταγγελίας) περιστατικών διαφθοράς.

ΟΔΗΓΙΑ 1937/2019/ΕΕ :ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Προκαλεί ενδιαφέρον ότι η Οδηγία αντιμετωπίζει ρητά την αναφορά παραβιάσεων ως άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία έκφρασης, αφήνοντας το ενδεχόμενο να θεσπιστούν τυχόν ειδικότερες διαδικασίες για την άσκηση και προστασία του εν λόγω δικαιώματος, ενώ προβλέπει ότι θα πρέπει να υφίστανται ειδικές εθνικές διατάξεις για την προστασία αναφερόντων που αποκαλύπτουν πληροφορίες απευθείας στον Τύπο.

ΟΔΗΓΙΑ 1937/2019/ΕΕ :ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

- Ωστόσο, η οδηγία δεν θίγει την εξουσία των κρατών μελών να επεκτείνουν την προστασία βάσει του εθνικού δικαίου όσον αφορά τομείς ή πράξεις που δεν καλύπτονται από αυτήν.

Οι πληροφοριοδότες

- Προστατεύονται από απόλυση, υποβάθμιση και άλλες διακρίσεις.
- Μπορούν επίσης να επιλέξουν αν θα υποβάλουν έκθεση σε εσωτερικούς διαύλους αναφοράς, σε εποπτική αρχή, ή θα απευθυνθούν απευθείας στο κοινό εάν πιστεύουν ότι είναι προς το δημόσιο συμφέρον.

Η ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ

- Στις 4.2.2022 δημοσιεύθηκε «ο περί της Προστασίας Προσώπων που Αναφέρουν Παραβάσεις του Ενωσιακού και Εθνικού Δικαίου Νόμος του 2022», Ν.6(Ι)/2022.

Η ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

➤ *Ευρύ πεδίο εφαρμογής* που καλύπτει όλες τις παραβάσεις του δικαίου (δίκαιο της ΕΕ και εθνικό) και απειλές ή προσβολές κατά του δημοσίου συμφέροντος (Πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με διάπραξη ή πιθανή διάπραξη ποινικού αδικήματος και ιδιαίτερα αδικημάτων διαφθοράς· (β) πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με μη συμμόρφωση προσώπου με οποιαδήποτε νόμιμη υποχρέωση επιβάλλεται σε αυτό· (γ) παραβάσεις που θέτουν ή πιθανόν να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την υγεία οποιουδήποτε προσώπου· (δ) παραβάσεις που προκαλούν ή πιθανόν να προκαλέσουν ζημιά στο περιβάλλον)

ΓΕΝΙΚΑ

- Ο Νόμος *ενθαρρύνει και διευκολύνει* τους εργαζόμενους να υποβάλλουν καταγγελίες («αναφορές») για ενδεχόμενες παραβάσεις μέσα από ασφαλείς διαδικασίες, σε εμπιστευτικό πλαίσιο.
- Ταυτόχρονα, ο Νόμος απαγορεύει οποιαδήποτε εκδικητική ενέργεια εναντίον τους από τους προϊστάμενους ή τους συναδέλφους τους και, παράλληλα, προβλέπει ισχυρά μέτρα στήριξης.
- Συνεπώς, ο Νόμος *δημιουργεί υποχρεώσεις για τους εργοδότες* (νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) για τη θέσπιση και λειτουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προστασίας των εργαζομένων που καταγγέλλουν παραβάσεις.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

- Ο Νόμος στοχεύει στην προστασία του «αναφέροντος». Δηλαδή, προστατεύει εκείνο το πρόσωπο το οποίο υποβάλλει «αναφορά» ή προβαίνει σε «δημόσια αποκάλυψη» πληροφοριών για τις οποίες έχει λάβει γνώση ή έχουν έρθει στην αντίληψή του μέσα από το εργασιακό πλαίσιο (στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα) και από τις οποίες φαίνεται να προκύπτει η παράβαση νομικών υποχρεώσεων από κάποιο άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

- Συγκεκριμένα, αναφέροντες μπορεί να είναι:
  - εργοδοτούμενοι στον ιδιωτικό, δημόσιο ή ευρύτερο δημόσιο τομέα,
  - αυτοτελώς εργαζόμενοι,
  - μέτοχοι εταιρειών,
  - πρόσωπα που ανήκουν στο διοικητικό/διαχειριστικό/εποπτικό όργανο ή σώμα μιας εταιρείας,
  - εθελοντές,
  - ασκούμενοι/ εκπαιδευόμενοι, είτε λαμβάνουν αμοιβή είτε όχι,
  - πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία ή τις οδηγίες αναδόχων, υπεργολάβων και προμηθευτών,

ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

- ➤ πρόσωπα που απέκτησαν τις πληροφορίες στο εργασιακό πλαίσιο αλλά πλέον δεν εργάζονται ή δεν παρέχουν τις υπηρεσίες τους στον συγκεκριμένο εργοδότη,
- ➤ πρόσωπα που απέκτησαν τις πληροφορίες κατά το στάδιο της διαδικασίας πρόσληψης ή οποιοδήποτε άλλο στάδιο πριν τη σύναψη της σύμβασης εργοδότησης ή έναρξης της εργασιακής σχέσης.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

- Ο Νόμος προστατεύει επίσης και πρόσωπα τα οποία, ενώ δεν έχουν προβεί τα ίδια στην υποβολή αναφοράς ή στη δημόσια αποκάλυψη, συνδέονται με τους αναφέροντες και εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:
- ➤ «**διαμεσολαβητής**», δηλαδή άτομο που έχει στηρίξει τον πληροφοριοδότη κατά την διαδικασία υποβολής της αναφοράς και έχει τηρήσει τη βοήθεια αυτή εμπιστευτική,
- ➤ **πρόσωπα τα οποία συνδέονται με τον πληροφοριοδότη**, πχ. συνάδελφοί του ή συγγενείς του εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι τέταρτου βαθμού (δηλαδή γονείς, αδέρφια, θείοι, και πρώτα ξαδέρφια),
- ➤ **νομικά πρόσωπα** τα οποία ο πληροφοριοδότης έχει στην ιδιοκτησία του ή με τα οποία συνδέεται.
- Ο πληροφοριοδότης για να λάβει την προστασία του Νόμου, μπορεί να υποβάλει την αναφορά επώνυμα.
- Στην περίπτωση ανώνυμης αναφοράς, ο Νόμος προστατεύει τα άτομα που ενώ έχουν υποβάλει ανώνυμα την αναφορά, ακολούθως έχουν ταυτοποιηθεί.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ

- Το περιεχόμενο της αναφοράς ή της δημόσιας αποκάλυψης πρέπει να σχετίζεται με παραβάσεις συγκεκριμένων εθνικών κανόνων ή του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ).
- **Οι παραβάσεις εθνικών κανόνων** μπορούν, για παράδειγμα, να αφορούν σε:
  - ➤ διάπραξη ποινικού αδικήματος (πχ. πράξεις διαφθοράς),
  - ➤ παράβαση νομικής υποχρέωσης που επιβάλλεται από τους νόμους ή τους κανονισμούς της Δημοκρατίας,
  - ➤ παράβαση που θέτει ή πιθανόν να θέσει σε κίνδυνο την ασφάλεια ή την υγεία οποιουδήποτε προσώπου,
  - ➤ παράβαση που προκαλεί ή πιθανόν να προκαλέσει ζημιά στο περιβάλλον.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ

- Οι παραβάσεις για τις οποίες γίνεται η αναφορά μπορούν να σχετίζονται με τους ακόλουθους τομείς της ΕΕ:
  - δημόσιες συμβάσεις,
  - χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, προϊόντα και αγορά,
  - νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (money laundering),
  - χρηματοδότηση τρομοκρατίας,
  - ασφάλεια των προϊόντων,
  - ασφάλεια των μεταφορών,
  - προστασία του περιβάλλοντος

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ

- ➤ προστασία από την ακτινοβολία και πυρηνική ασφάλεια,
- ➤ ασφάλεια των τροφίμων, ζωοτροφών, υγείας και μεταχείρισης των ζώων,
- ➤ δημόσια υγεία,
- ➤ προστασία καταναλωτών,
- ➤ προστασία της ιδιωτικής ζωής, των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών,
- ➤ διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της ΕΕ,
- ➤ ανταγωνισμός και κρατικές ενισχύσεις,
- ➤ φορολογία των εταιρειών ή διακανονισμοί με σκοπό την απόκτηση φορολογικού πλεονεκτήματος.

ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ

- Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Νόμος **δεν καλύπτει**:
- ➤ αναφορές για παραβάσεις κανόνων που ρυθμίζουν ζητήματα ή συμβάσεις σχετικές με την άμυνα και την ασφάλεια του κράτους, εκτός αν ρυθμίζονται από σχετικές πράξεις που εξέδωσε η ΕΕ
- ➤ αναφορές για παραβάσεις από κανόνες ορισμένων πράξεων που εξέδωσε η ΕΕ στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϊόντων, αγορών και της πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, της ασφάλειας των μεταφορών, και της προστασίας του περιβάλλοντος, στις οποίες προβλέπονται ειδικοί κανόνες για την αναφορά παραβάσεων

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Ο αναφέρων μπορεί να υποβάλει την αναφορά είτε εσωτερικά, δηλαδή εντός του χώρου εργασίας του (δηλ. σε «εσωτερικό δίαυλο αναφοράς»), είτε εξωτερικά, σε όργανο του Κράτους που είναι αρμόδιο για τη διερεύνηση της συγκεκριμένης πράξης (δηλ. σε «εξωτερικό δίαυλο αναφοράς»).
- Επιπρόσθετα, ο αναφέρων μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να προβεί σε δημόσια αποκάλυψη, δηλαδή να διαθέσει προς το κοινό πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

- «Εσωτερική αναφορά» είναι η επώνυμη ή ανώνυμη παροχή πληροφοριών από τον αναφέροντα σε υπηρεσία ή τμήμα ή πρόσωπο/-α το/-α οποίο/-α έχει/-ουν οριστεί από το νομικό πρόσωπο με το οποίο σχετίζεται εργασιακά ως αρμόδιο για να παραλαμβάνει, να εξετάζει και να παρακολουθεί τέτοιες αναφορές.
- Αποτελεί υποχρέωση του εργοδότη να καθιερώσει διαδικασίες υποβολής εσωτερικών αναφορών και παρακολούθησής τους, αλλά και να ενημερώσει τους υπαλλήλους του σχετικά με αυτές

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

- Με τον όρο «παρακολούθηση», εννοείται η αξιολόγηση της ακρίβειας των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται σε μία αναφορά και, ανάλογα με την περίπτωση και το είδος της παράβασης, η λήψη μέτρων για αντιμετώπιση της αναφερόμενης παράβασης (π.χ. εσωτερική διερεύνηση, έναρξη δικαστικής διαδικασίας, παραπομπή του ζητήματος σε αρμόδιο όργανο).

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

- «Εξωτερική αναφορά» είναι η επώνυμη ή ανώνυμη παροχή πληροφοριών από τον πληροφοριοδότη προς «αρμόδια αρχή» η οποία παραλαμβάνει παράπονα, πληροφορίες ή έχει την ευθύνη για να εποπτεύσει ή/και να διερευνήσει τυχόν παράβαση που περιέχει η αναφορά

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

- Πέραν των εσωτερικών και εξωτερικών μηχανισμών για την υποβολή μιας αναφοράς, ο αναφέρων μπορεί να προβεί σε «δημόσια αποκάλυψη», δηλαδή να αποκαλύψει πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις δημόσια, στον Τύπο, στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας ή στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

- Ωστόσο, ο πληροφοριοδότης μπορεί να επωφεληθεί της προστασίας του Νόμου εφόσον:
- (α) έχει υποβάλει είτε εσωτερική είτε εξωτερική αναφορά, αλλά δεν πραγματοποιήθηκε καμία ενέργεια εντός 3 μηνών από την υποβολή της αναφοράς· ή

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

- (β) έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει ότι-
- (i) το δημόσιο συμφέρον ή η δημόσια υγεία απειλείται από άμεσο ή έκδηλο κίνδυνο ή κίνδυνο μη αναστρέψιμης βλάβης ή υπάρχει άλλη σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης, ή
- (ii) αν υποβάλει εξωτερική αναφορά, υπάρχει κίνδυνος αντιποίνων ή υπάρχει μικρή προοπτική να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά η ενδεχόμενη παράβαση, λόγω των ιδιαίτερων περιστάσεων της υπόθεσης, όπως όταν αποδεικτικά στοιχεία δυνατόν να συγκαλυφθούν ή να καταστραφούν ή όταν αρχή δυνατό να βρίσκεται σε αθέμιτη σύμπραξη με τον ενδεχόμενο υπαίτιο της παράβασης ή να είναι αναμεμειγμένη στην ενδεχόμενη παράβαση.

ΣΧΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Σε περίπτωση που αναφέρων υποβάλει τόσο εσωτερική όσο και εξωτερική αναφορά, θα πρέπει να ενημερώνει τον εσωτερικό δίαυλο αναφοράς σχετικά, και οι διαδικασίες της εσωτερικής αναφοράς τερματίζονται.
- Επίσης, σε περίπτωση που ο αναφέρων υποβάλλει ταυτόχρονα εξωτερική αναφορά σε περισσότερες από μία αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να τις ενημερώνει προς τούτο, ώστε οι αρμόδιες αρχές να συντονίζονται μεταξύ τους για τον χειρισμό της αναφερόμενης παραβίασης.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Ποια νομικά πρόσωπα έχουν υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς;
- Υποχρέωση καθιέρωσης «διάυλων», δηλαδή ορισμού καναλιών/μηχανισμών λήψης αναφορών έχουν:
- (α) όλα τα νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή/και ευρύτερου δημόσιου τομέα (πχ. ημικρατικοί οργανισμοί, δημόσιες υπηρεσίες, γραφεία ανεξάρτητων αρχών).
- Από την υποχρέωση καθιέρωσης εσωτερικών διαύλων αναφοράς **εξαιρούνται** οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης με λιγότερους από 5000 κατοίκους ή λιγότερους από 25 εργαζομένους.
- Οι αρχές τοπικής διοίκησης μπορούν να κάνουν χρήση κοινών εσωτερικών διαύλων αναφοράς, νοουμένου ότι οι κοινοί εσωτερικοί διάυλοι αναφοράς είναι αυτόνομοι και διακριτοί από τους σχετικούς εξωτερικούς διαύλους αναφοράς.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- (β) νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα, που απασχολούν 50 ή περισσότερους εργαζόμενους (πχ. εταιρείες, βιομηχανίες, κλπ.).
- Σημειώνεται ότι νομικά πρόσωπα που απασχολούν 50 έως 249 εργαζόμενους, όφειλαν μέχρι τις 17 Δεκεμβρίου 2023, για να καθιερώσουν τους εσωτερικούς διαύλους αναφοράς.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- (γ) νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους αλλά τα οποία δραστηριοποιούνται στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, προϊόντων και αγορών, πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Αυτά τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει να καθιερώσουν εσωτερικούς διαύλους αναφοράς ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούν.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΘΙΕΡΩΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΙΑΥΛΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

- Σε σχέση με τα υπόλοιπα νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους, αν και δεν έχουν υποχρέωση να καθιερώσουν διαύλους, ο Νόμος τα ενθαρρύνει όπως το πράξουν σε εθελοντική βάση.

ΠΟΙΟΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΟΡΙΣΤΟΥΝ ΩΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΔΙΑΥΛΟΙ ΑΝΑΦΟΡΩΝ;

- Ως εσωτερικοί δίαυλοι αναφοράς μπορούν να οριστούν πρόσωπο/-α ή υπηρεσία ή τμήμα που υπηρετεί/-ούν εντός του νομικού προσώπου δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, ώστε να παραλαμβάνει/-ουν ή/και να παρακολουθεί/-ούν τις εσωτερικές αναφορές, δηλαδή τις καταγγελίες που υποβάλλονται από τους υπαλλήλους τους.
- Το πρόσωπο ή υπηρεσία που θα οριστεί εξαρτάται από τη δομή του κάθε νομικού προσώπου.
- Επιπλέον, ο ρόλος του εσωτερικού δίαυλου μπορεί να ανατεθεί σε τρίτο πρόσωπο, (δηλ. σε πρόσωπο που δεν ανήκει στο δυναμικό του νομικού προσώπου).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΘΕΣΠΙΣΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Ο Νόμος δεν προβλέπει τη δημιουργία συγκεκριμένων διαδικασιών υποβολής, παραλαβής και παρακολούθησης εσωτερικών αναφορών, ωστόσο θέτει κάποιες ελάχιστες απαιτήσεις:
- Οι εσωτερικοί δίαυλοι πρέπει να δίνουν την δυνατότητα υποβολής αναφοράς γραπτώς, ή προφορικώς, ή/και με τους δύο τρόπους.
- Με την παραλαβή της αναφοράς, και εντός επτά ημερών, πρέπει να κοινοποιείται στον πληροφοριοδότη βεβαίωση παραλαβής της.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΛΟΓΗ

- Κάθε αναφορά που παραλαμβάνεται από τους εσωτερικούς διαύλους αναφοράς πρέπει να «παρακολουθείται» επιμελώς.
- Με τον όρο «παρακολούθηση», εννοείται η αξιολόγηση της ακρίβειας των ισχυρισμών που περιλαμβάνονται σε μία αναφορά και, ανάλογα με την περίπτωση και το είδος της παράβασης, η λήψη μέτρων για αντιμετώπιση της αναφερόμενης παράβασης.
- Η «παρακολούθηση» μπορεί να διεξάγεται είτε από τα ίδια τα πρόσωπα που αποτελούν τον εσωτερικό δίαυλο αναφοράς και έχουν παραλάβει την αναφορά, ή μπορεί ακόμη να οριστεί κάποιο άλλο αμερόληπτο πρόσωπο ή υπηρεσία, για τον σκοπό αυτό.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ

- Ο πληροφοριοδότης πρέπει να λαμβάνει «**ενημέρωση**», εντός (3) μηνών από την ημερομηνία αποστολής βεβαίωσης παραλαβής της αναφοράς, για την πορεία της διερεύνησης της αναφοράς.
- Ως «**ενημέρωση**» εννοείται η παροχή πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή προβλέπεται να ληφθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας παρακολούθησης και για τους λόγους της εν λόγω παρακολούθησης.

ΠΑΡΟΧΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΣΕ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

- Οι εργοδότες έχουν υποχρέωση όπως ενημερώνουν τους εργαζόμενους σχετικά με τις διαδικασίες που έχουν θεσπίσει για την υποβολή εσωτερικών αναφορών. Δηλαδή, πρέπει να γνωστοποιούν στους εργαζόμενους, σε ποιο πρόσωπο, υπηρεσία, τμήμα μπορούν να αποταθούν και με ποιο τρόπο, ώστε να υποβάλουν την αναφορά τους σε περίπτωση που κάποια ενδεχόμενη παράβαση ήρθε στην αντίληψή τους.
- Επιπλέον, οι εργοδότες οφείλουν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με διαδικασίες υπό τις οποίες μπορούν να υποβάλουν αναφορά εξωτερικά, δηλαδή σε αρμόδια αρχή, ή σε θεσμικά ή άλλα όργανα ή οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ

- Η λειτουργία των εσωτερικών διαύλων αναφοράς πρέπει να διασφαλίζει την εμπιστευτικότητα της ταυτότητας του πληροφοριοδότη και του αναφερόμενου ή οποιασδήποτε άλλης πληροφορίας από την οποία μπορεί να συναχθεί άμεσα ή έμμεσα η ταυτότητα των προσώπων αυτών. Απαγορεύεται η αποκάλυψη των πιο πάνω στοιχείων σε οποιαδήποτε πρόσωπα πέραν από αυτά που είναι αρμόδια να λαμβάνουν ή να παρακολουθούν τις αναφορές.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ

- Κατ' εξαίρεση, η αποκάλυψη της ταυτότητας του πληροφοριοδότη είναι δυνατή, εφόσον:
- (α) ο πληροφοριοδότης συγκατατίθεται ρητά προς τούτο
- (β) η αποκάλυψη αποτελεί αναγκαία και αναλογική υποχρέωση που επιβάλλεται από το ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο, κατά τη διάρκεια ερευνών των εθνικών αρχών ή δικαστικών διαδικασιών, για παράδειγμα, για σκοπούς διασφάλισης του δικαιώματος υπεράσπισης του προσώπου κατά του οποίου γίνεται η αναφορά.

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ

- Πριν την αποκάλυψη της ταυτότητας του πληροφοριοδότη, και εφόσον αυτό δεν υπονομεύει τις έρευνες ή τις δικαστικές διαδικασίες, οι εσωτερικοί διάλογοι αναφοράς οφείλουν να ενημερώσουν σχετικά τον πληροφοριοδότη και να αποστείλουν σε αυτόν γραπτή αιτιολόγηση, στην οποία εξηγούν τους λόγους αποκάλυψης των στοιχείων αυτών

ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΗΤΩΝ

- Εάν κατά την παραλαβή και παρακολούθηση αναφοράς, οι εσωτερικοί διάυλοι λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με παραβάσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται εμπορικά απόρρητα, απαγορεύεται να χρησιμοποιούν ή να αποκαλύπτουν τα εν λόγω εμπορικά απόρρητα για σκοπούς που υπερβαίνουν το αναγκαίο για την ορθή παρακολούθηση της αναφοράς.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- Οποιαδήποτε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (δηλ. πληροφοριών οι οποίες δυνατόν να αποκαλύψουν την ταυτότητα ενός ατόμου, όπως ονοματεπώνυμο, ταυτότητα, τηλέφωνο) κατά την παραλαβή και παρακολούθηση αναφορών, διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού ΕΕ 2016/679, του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμου και του περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα από Αρμόδιες Αρχές για σκοπούς της Πρόληψης, Διερεύνησης, Ανίχνευσης ή Δίωξης Ποινικών Αδικημάτων ή της Εκτέλεσης Ποινικών Κυρώσεων και για την Ελεύθερη Κυκλοφορία των Δεδομένων αυτών Νόμου.
- Ταυτόχρονα, κάθε ανταλλαγή ή διαβίβαση πληροφοριών από τα θεσμικά και λοιπά όργανα ή τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιείται σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 2018/1725.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- Σε περίπτωση που κατά την παραλαβή και παρακολούθηση αναφοράς προκύπτουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία εκδήλως δεν σχετίζονται με τον χειρισμό συγκεκριμένης αναφοράς, τότε αυτά δεν συλλέγονται. Σε περίπτωση που τέτοια δεδομένα έχουν συλλεχθεί τυχαία, τότε πρέπει να διαγράφονται χωρίς άσκοπη καθυστέρηση.

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Οι εργοδότες έχουν υποχρέωση τήρησης αρχείων με όλες τις αναφορές που υποβάλλονται, τηρουμένων πάντοτε των απαιτήσεων εμπιστευτικότητας.
- Σε περίπτωση που η υποβολή αναφοράς έγινε προφορικά, **μέσω τηλεφώνου ή άλλου συστήματος τηλεφωνικών μηνυμάτων με καταγραφή της συνομιλίας** (δεδομένου ότι εξασφαλίστηκε προηγουμένως η συγκατάθεση του πληροφοριοδότη), οι εσωτερικοί δίαυλοι αναφοράς μπορούν να τεκμηριώσουν την προφορική υποβολή αναφοράς:
  - (α) καταγράφοντας τη συνομιλία σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή (πχ. ηχογράφηση)· ή
  - (β) τηρώντας πλήρη και ακριβή πρακτικά της συνομιλίας

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Σε περίπτωση που η υποβολή αναφοράς έγινε προφορικά, μέσω τηλεφώνου ή άλλου συστήματος τηλεφωνικών μηνυμάτων χωρίς καταγραφή της συνομιλίας, τότε οι εσωτερικοί δίαυλοι αναφοράς μπορούν να τεκμηριώσουν την προφορική υποβολή αναφοράς με την τήρηση επακριβών πρακτικών της συνομιλίας.

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- Εάν η αναφορά υποβλήθηκε **κατόπιν προσωπικής συνάντησης** με τα μέλη του εσωτερικού διαύλου αναφοράς, δεδομένου ότι εξασφαλίστηκε προηγουμένως η συγκατάθεση του πληροφοριοδότη, τηρούνται πλήρη και επακριβή πρακτικά της συνάντησης, σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή.
- Το περιεχόμενο της συνομιλίας κατά τη συνάντηση τεκμηριώνεται μέσω:
  - (α) της καταγραφής της συνομιλίας σε σταθερή και ανακτήσιμη μορφή (πχ. ηχογράφηση)· ή
  - (β) της τήρησης επακριβών πρακτικών της συνάντησης.

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

- **Και στις τρεις πιο πάνω περιπτώσεις** πρέπει να παρέχεται στον πληροφοριοδότη η δυνατότητα να επαληθεύσει και να διορθώσει το περιεχόμενο της συνομιλίας, ως έχει καταγραφεί. Όταν ο πληροφοριοδότης συμφωνεί με το περιεχόμενο της καταγραφής της συνομιλίας, την υπογράφει.
- Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται στο πλαίσιο παραλαβής και παρακολούθησης αναφορών, διαγράφονται εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας παρακολούθησης.
- Σε περίπτωση που έχουν αρχίσει δικαστικές ή πειθαρχικές διαδικασίες κατά του αναφερόμενου ή του πληροφοριοδότη, (συμπεριλαμβανομένων τυχόν διαδικασιών έφεσης ή ένστασης) τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται καθ' όλη τη διάρκεια των διαδικασιών αυτών, και έως ένα (1) έτος μετά τη ολοκλήρωσή τους.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- *Απαγόρευση αντιποίνων*
- Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα απαγορεύεται να προβαίνουν σε οποιαδήποτε αντίποινα, απειλές ή ενέργειες αντεκδίκησης κατά πληροφοριοδότη.
- Σημειώνεται ότι, σε περίπτωση που επιβλήθηκαν αντίποινα οποιασδήποτε μορφής σε βάρος του πληροφοριοδότη, τότε αυτός μπορεί να ζητήσει από τον εργοδότη του την επαναφορά των πραγμάτων στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την επιβολή των αντιποίνων.
- Ο εργοδότης μπορεί να αρνηθεί την επαναφορά των πραγμάτων μόνο στην περίπτωση που αυτό είναι αντικειμενικά αδύνατο ή καθίσταται δυσανάλογα επαχθές για τον ίδιο, όχι όμως όταν τα γεγονότα αυτά συντελέστηκαν συνεπεία δικών του ενεργειών

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- Η μη λήψη επανορθωτικών μέτρων από τον εργοδότη, θεωρείται επιβαρυντικός παράγοντας στην επιβολή της ποινής, σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης του Νόμου.
- Σε περίπτωση που εργοδότης προβεί σε οποιαδήποτε από τις πιο πάνω ενέργειες, ο πληροφωριοδότης έχει το δικαίωμα να απευθυνθεί σε αρμόδιο δικαστήριο (Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών ή Επαρχιακό Δικαστήριο ή Διοικητικό Δικαστήριο, ανάλογα με την περίπτωση), για να ζητήσει την άρση των αποτελεσμάτων τους αλλά και για να διεκδικήσει τυχόν αποζημιώσεις.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται *μαχητό τεκμήριο* ότι η ενέργεια αυτή συνιστά αντίποινο λόγω της αναφοράς που υποβλήθηκε. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στον εργοδότη να αποδείξει ότι το μέτρο που προκάλεσε τη βλάβη στον πληροφοριοδότη, δεν συνιστά εκδικητική ενέργεια αλλά βασίστηκε σε λόγο άσχετο προς την αναφορά.
- Ταυτόχρονα, παρέχονται δυνάμει του Νόμου, προσωρινά μέτρα προστασίας στον πληροφοριοδότη, εν αναμονή της μακρόχρονης δικαστικής διαδικασίας, μέσω της δυνατότητας καταχώρησης αίτησης για έκδοση προσωρινού διατάγματος για την αποτροπή ή τερματισμό των αντιποίνων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- *Υποχρέωση εργοδότη προς συνδρομή*
- Κάθε εργοδότης οφείλει να προστατεύσει τους εργαζόμενους από κάθε πράξη προϊσταμένου τους ή οποιουδήποτε άλλου εργαζόμενου, η οποία συνιστά αντίποινα λόγω της αναφοράς, και λαμβάνει κάθε πρόσφορο και έγκαιρο μέτρο, για να τις αποτρέψει

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- *Υποχρέωση παροχής πληροφοριών προς τους εργαζόμενους*
- Οι εργοδότες οφείλουν να παρέχουν εύκολη και δωρεάν πρόσβαση σε πλήρεις και ανεξάρτητες πληροφορίες και συμβουλές σχετικά με τις διαδικασίες και τα μέσα έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα για την προστασία των πληροφοριοδοτών από τυχόν αντίποινα, απειλές ή ενέργειες αντεκδίκησης.
- Για τον σκοπό αυτό, ο εργοδότης οφείλει να προβεί στη σύνταξη σχετικών ενημερωτικών εντύπων που να περιλαμβάνουν πληροφορίες για τα πιο πάνω.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΔΟΤΩΝ

- *Απαγόρευση άρσης δικαιωμάτων και μέσων έννομης προστασίας πληροφοριοδοτών*
- Οι εργοδότες δεν μπορούν να εξαναγκάσουν τους εργαζόμενούς τους να απεμπολήσουν τα δικαιώματα και τα μέσα προστασίας που τους παρέχει ο Νόμος εισάγοντας σχετική πρόνοια είτε μέσα σε συμφωνία, ή όρο απασχόλησης ή πολιτική που ισχύει στο εργασιακό περιβάλλον.
- Οποιοσδήποτε τέτοιος όρος θεωρείται *εξ υπαρχής άκυρος*.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

- *Παράβαση εις βάρος πληροφοριοδότη*
- Ο Νόμος ορίζει ότι φυσικό πρόσωπο το οποίο παρεμποδίζει την υποβολή αναφοράς ή προβαίνει σε εκδικητική συμπεριφορά ή αντίποινα κατά πληροφοριοδότη ή κινεί κακόβουλη διαδικασία κατά ενός τέτοιου προσώπου ή αποκαλύπτει την ταυτότητα πληροφοριοδότη, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

- Ποινική ευθύνη μπορεί να έχει και νομικό πρόσωπο, δηλαδή, η ίδια η εταιρεία στην οποία εργάζεται ένα πρόσωπο, όταν κάποιες από τις προαναφερόμενες παράνομες ενέργειες διαπράττονται από πρόσωπο που ενεργεί ατομικά ή ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου ή ασκεί διευθυντική εξουσία.
- Επιπλέον, το νομικό πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί ποινικά υπεύθυνο όταν λόγω ανεπαρκούς ελέγχου ή εποπτείας κατέστη δυνατή η διάπραξη των πιο πάνω παράνομων ενεργειών από ιεραρχικά κατώτερο πρόσωπο. Και στις δύο πιο πάνω περιπτώσεις, το νομικό πρόσωπο υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000).

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

- *Παράβαση εκ μέρους πληροφοριοδότη*
- Ο Νόμος προβλέπει αυστηρές ποινές κατοχυρώνοντας ταυτόχρονα το δικαίωμα των προσώπων που πιθανόν να υποστούν οποιαδήποτε βλάβη λόγω κακόβουλων ή ανυπόστατων καταγγελιών, σε αποζημίωση, σε περίπτωση που έχουν υποστεί ζημία από ψευδείς ή παραπλανητικές αναφορές ή ψευδείς ή παραπλανητικές δημόσιες αποκαλύψεις.
- Πρόσωπο το οποίο εν γνώσει του προβαίνει σε ψευδείς αναφορές ή σε ψευδείς δημόσιες αποκαλύψεις, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

ΑΝΤΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ

- Θα πρέπει να υπάρξει μία δημόσια καμπάνια συνηγορίας και ευαισθητοποίησης των πολιτών για την ορθή εφαρμογή του whistleblowing καθώς και προβολή περιπτώσεων εφαρμογής της νομοθεσίας όπου άτομα που ευαισθητοποιήθηκαν και τόλμησαν να καταγγείλουν, τελικά προστατεύτηκαν και δικαιώθηκαν. Η εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση είναι μια απαραίτητη προϋπόθεση για να λειτουργήσει το whistleblowing προς όφελος των εργαζομένων, των οργανισμών και της κοινωνίας.

A golden 3D stick figure is positioned at the top center of a white rounded rectangular sign. The figure is holding the top edge of the sign with both hands. The sign contains the Greek text "Ευχαριστώ για την προσοχή σας" in a black, italicized font.

*Ευχαριστώ για την
προσοχή σας*